

21.02.2017

POL-2017-3733

EU-luvuttamislaki

Poliisihallituksen lausunto EU-luovuttamislain muutosehdotuksesta

Oikeusministeriö on pyytänyt lausuntoa rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä annetun lain (EU:n luovuttamislaki) 54 ja 58 §:n muuttamisesta. Muutosehdotuksen syynä on Euroopan unionin tuomioistuimen antamat kaksi tuomiota (C-452/16 PPU ja C-477/16 PPU), jotka täsmensivät Euroopan unionin neuvoston puitepäätöstä eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä (2002/584/YOS). Täsmennys koskee puitepäätöksen 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua oikeudellista päätöstä ja 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua oikeusviranomaisen käsitettä. Lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että kiinniottamis- ja luovuttamispyynnön vapausrangaistuksen täytäntöönpanoa varten tekisi jatkossa syyttäjä eikä Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö kuten tällä hetkellä.

Poliisihallitus esittää pyydettyinä lausuntona kunnioittavasti seuraavaa:

Poliisihallitus kummeksuu tuomioistuimen päätöstä, jolla vastavuoroisen tunnustamisen periaatteeseen perustuvaa lainsäädäntövälinettä, Eurooppalaista pidätysmääräystä, on tulkittu tavalla, joka murentaa edellä sanotun periaatteen toteutumista pidätysmääräyksen osalta. Vastavuoroisen tunnustamisen periaate tarkoittaa myös jäsenvaltioiden viranomaisjärjestelyjen kunnioittamista. Poliisihallitus joka tapauksessa luottaa oikeusministeriön arvioon kansallisen lainsäädännön muutostarpeesta.

Ehdotuksen pykälä koskeviin muotoiluihin Poliisihallituksella ei ole huomauttamista. Sen sijaan Poliisihallitus kiinnittää huomiota sivulla kaksi olevan esityksen perusteluosion kirjaukseen, jossa todetaan, että luovuttamisasiassa jäsenvaltioiden oikeusviranomaiset pitävät yhteyttä suoraan keskenään. Edelleen sivulla neljä, jossa selostetaan ehdotettuja muutoksia, todetaan, että syyttäjä toimisi yhteydenpidossa tarvittaessa yhteistyössä Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön kanssa. Poliisihallitus toteaa, että 54 §:ssä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen toimittaa pyynnön tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksessa tarkoitettuun tietojärjestelmään, Schengenin tietojärjestelmään, tai vastaavaan järjestelmään. Jos poikkeuksellisesti luovutettavaksi pyydetyn olinpaikka tunnetaan, 54 §:ssä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen voi toimittaa pyynnön suoraan tai kansainvälisten yhteydenpitokanavien välityksellä toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle. Pääsääntö ei näin ollen ole suora yhteydenpito, vaan kuulutus Schengenin tietojärjestelmässä, ja tar-

peellisten lisätietojen vaihto. Käytännössä tämä tarkoittaa Keskusrikospoliisin viestiliikennekeskuksen yhteydessä toimivan Sirene-toimiston palvelujen hyödyntämistä. Yhteydenpito tapahtuu siis Keskusrikospoliisin välityksellä. Jos luovutettavan henkilön olinpaikka poikkeuksellisesti tunnetaan, suora yhteydenpito on mahdollista, mutta silloinkin pyynnöstä toimitetaan tieto Keskusrikospoliisille. Poliisihallitus esittää, että perusteluosan tekstiä muutetaan edellä sanotun mukaisesti.

Nyt puheena olevalla esityksellä on tarkoitus muuttaa ainoastaan EU-luovuttamislain mukaisen toimivaltaisen viranomaisen nimeäminen siltä osin, kun kysymys on vapausrangaistuksen täytäntöönpanosta. Kuitenkin esityksen sivulla viisi tuodaan esille luovuttamisen toimeenpano ja todetaan, että sen hoitaisi jatkossakin poliisi. Tähän asiaan ei ole otettu kantaa EU-luovuttamislain alkuperäisessä hallituksen esityksessä eikä Poliisihallituksen mielestä kyseinen kirjaus ole tarpeen tässä esityksessä, koska kyseessä on pidätysmääräyksen antamiseen liittyvän toimivallan muuttaminen. Tämän vuoksi Poliisihallitus pyytää, että sivun viisi ensimmäisen kappaleen viimeinen virke poistetaan.

Muilta osin Poliisihallituksella ei ole huomautettavaa esitykseen.

Poliisiylijohtaja

Seppo Kolehmainen

Poliisiylitarkastaja

Marja Kartila

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 21.02.2017 klo 08:26. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaimosta.

Liitteet

Jakelu

Oikeusministeriö

Tiedoksi